

SENSE RISCS 6

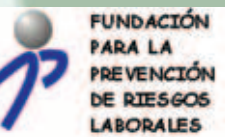
Juny 2006

**5 de juny,
Dia mundial del Medi ambient**

**Reglament de serveis
de prevenció**

amb el finançament
de:

**Nou Reial decret sobre
amiant**

Sense Risc
Rambla Santa
Mònica, 10
08002 Barcelona

Direcció
Dionís Oña

Coordinació
Mamen Márquez

Equip de redacció
Àngel Escámez
Marta González
Marta Juan
Maria Marín
Mamen Márquez
Lucía Mateo
Pere Nieto
Eduard Salvador
Jaume Suriol
Germán Milara

**Disseny i
maquetació**
nt salut

Impremta

Dipòsit legal

paper reciclat

sumari

l'entrevista 3

Sebastian Polonio, treballador del metall accidentat

és notícia 4

legislació 5

Nou Reial Decret sobre amiant

el tema 6

Nou Reial decret sobre Reglament de serveis de prevenció

tu opines 7

Luis Cabrera, secretari de Política Sindical i Salut Laboral Federació Nacional de Transports, Comunicacions i Mar (FNTCM) de UGT de Catalunya

l'opinió de l'expert 8

medi ambient 9

**5 de juny,
dia Mundial del Medi Ambient**

mútues 10

Comissió de Prestacions Especials

28 abril 11

Dia Mundial de la Seguretat i Salut en el Treball

t'interessa 12

editorial

Recentment s'ha aprovat la modificació del Reglament de Serveis de Prevenció, creada com a instrument de reglamentació de les lleis 54/2003 i la 31/1995.

Aquesta modificació insisteix en la integració real de la prevenció de l'empresa, que s'evidencia moltes vegades en el compliment més formal que eficient de la normativa.

Des de la UGT de Catalunya valorem positivament la reforma amb la finalitat que augmenti la prevenció en el si de les empreses gràcies a la seva integració a tots els nivells jeràrquics, així com una major participació dels treballadors i els seus representants i una major avaluació i control mitjançant l'escurçament del període per realitzar auditories i el seu contingut. Així mateix, era necessària la reglamentació més específica sobre els recursos preventius a les obres de construcció.

Esperem que tal com estableix aquest Reial Decret 604/2006, juntament amb l'actuació del sindicat, els treballadors participem activament en la prevenció juntament amb els empresaris per arribar a una empresa sostenible i segura i esperem que l'Administració realitzi les seves tasques de vigilància i control amb els mitjans necessaris i adequats que assegurin la salut i la seguretat dels treballadors.

Dionís Oña

Sebastián Polonio, treballador del metall accidentat

Fa gairebé un any que en Sebastián va patir un accident mentre treballava a la seva empresa del Vallès Occidental. El seu cas ens ensenya que moltes vegades els accidents no són fortuïts, ni es produeixen per mala sort, sinó per un cúmul de negligències i irregularitats que els provoquen, i que podrien evitar-se.

l'entrevista

Com va anar l'accident?

Em vaig accidentar mentre accedia a una passarel·la elevada uns cinc metres del terra per retirar materials residuals d'una línia de fabricació de peces d'alumini. Mentre caminava per aquesta passarel·la em vaig donar un cop al cap molt fort amb un pont grua que estava situat sobre la zona de pas, sense cap tipus de senyalització ni de protecció. La grua estava allà perquè el Servei de Manteniment s'havia oblidat de retirar-la després del canvi de bovina que s'havia fet dos dies abans.

A conseqüència del cop vaig perdre el coneixement, i com que estava sol damunt la passarel·la i la nau estava buida ja que era l'hora d'esmorzar, ningú se'n va adonar. Quan em vaig despertar vaig haver d'avisar jo mateix amb el meu telèfon mòbil. Com que estava marejat i no em podia moure, van avisar l'ambulància. Quan finalment va arribar, després de trenta minuts, la llitera no passava per la passarel·la i vaig haver de sortir jo sol, com vaig poder.

L'accident em va provocar un traumatisme al cap amb commoció cerebral, i vaig estar prop d'un mes de baixa.

Creus que l'accident que vas tenir es podia haver evitat?

Sí, sens dubte. Malgrat que pugui semblar que l'accident va ser possible per un cúmul de petits incidents fortuïts i per mala sort, el cert és que s'hauria pogut evitar. Si el pont grua s'hagués retirat puntualment després del seu ús, jo no m'hauria accidentat. Però, el més greu és que això no era la primera vegada que passava. Fins i tot en una acta del Comitè de Seguretat i Salut hi consta una queixa per aquest motiu dos anys abans, però no va servir de res.

És veritat que l'accident va succeir en el pitjor moment, a l'hora de l'esmorzar, però tampoc s'entenen les dificultats que van haver-hi per auxiliar-me i que no havien estat previstes pel pla d'emergència de què es disposava.

Què et va fer decidir a posar la denúncia a la Inspecció de Treball?

Després de l'accident estava indignat. No entenia com es podien fer les coses tan malament i tenir tan poc interès per la prevenció. Però, el que va fer vessar el vas va ser quan vaig demanar l'informe d'investigació de l'accident (per cert, malgrat no haver-hi cap testimoni en el moment que em vaig accidentar i, per tant, ningú havia vist res, van fer l'informe sense preguntar-me res) i la informació sobre els riscos i les mesures preventives del lloc de treball. Quan vaig demanar aquesta documentació, l'empresa em va contestar que calia que la sol·licités per escrit. Així doncs, posats a escriure vaig fer dues cartes: la sol·licitud per l'empresa i la denúncia per la Inspecció de Treball.

Creus que la denúncia presentada ha estat efectiva?

La Inspecció de Treball va sancionar amb sis mil euros per falta de mesures de seguretat, i a més va requerir a l'empresa de fer algunes millores. Per aquest motiu, ara es poden desmuntar les baranes de la passarel·la i tenim una llitera en condicions. També ha millorat la informació que disposem sobre els riscos presents en els llocs de treball, s'han penjat cartells informatius, s'han redactat nous procediments de treball, i en general, hi ha més control d'aquests temes.

Amb el que no estic d'acord és que en un accident com aquest, en el que la mateixa Inspecció de Treball reconeix la responsabilitat de l'empresa, sigui el treballador qui acabi perdent diners. Malgrat que la inspectora va proposar un recàrrec de prestacions a la Seguretat Social per part de l'empresa, finalment no va arribar a aprovar-se i em van descomptar a la nòmina el 25% de la base reguladora dels dies que vaig estar de baixa. Per sort només va ser un mes. No vull ni pensar amb els diners que es poden perdre si es pateix una baixa més llarga!

Eduard Salvador

El TSJV confirma una multa de 30.000 euros a una empresa por emplear en una obra a trabajadores sin medidas de seguridad

El Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana (TSJCV) ha confirmado una multa de 30.000 euros que la Dirección General de Trabajo y Seguridad Laboral impuso a una empresa situada en San Vicente del Raspeig (Alicante) por una infracción muy grave a la Ley de Prevención de Riesgos Laborales ya que comprobó que, aunque no se hubiera llegado a producir ningún accidente, en una de las obras que tenía en construcción en la capital alicantina había carencia de las "mínimas y elementales medidas de protección" para los trabajadores, que corrían riesgo de caerse.

En este caso, la inspección constató en septiembre de 2000, en el momento de la visita a la obra una vivienda unifamiliar de dos plantas altas en fase de albañilería, que había un "grave e inminente riesgo de caída de altura de hasta siete metros para los trabajadores que se encontraban en la segunda planta", ya que la zona carecía de las "mínimas y elementales medidas de protección colectiva" por el perímetro exterior.

Asimismo, el acceso a esta parte se hacía con un "alto índice de peligrosidad e inminente posibilidad de caída" a través de escaleras cortas. Los trabajadores no disponían de protecciones individuales por lo que la inspección ordenó la paralización inmediata de la actividad.

06/06/2006 - *Europa Press*

Un empresario, condenado a 2 años de prisión y a pagar 785.000 euros por el accidente que dejó en coma a un empleado

El Juzgado de lo Penal Número Dos de Alcalá de Henares (Madrid) ha condenado al gerente y administrador de una empresa, a dos años de prisión y a pagar una indemnización de más de 785.000 euros, además de una pensión vitalicia de 1.666 euros mensuales, como responsable del accidente laboral que dejó en estado vegetativo a una trabajadora.

Este accidente laboral hizo que la trabajadora quedara en estado vegetativo y que haya tenido que ser sometida a una traqueotomía permanente para posibilitar la respiración, y a una gastrotomía para poder alimentarse, así como la colocación de férulas en pies y brazos, diversos tratamientos de fisioterapia y medicación.

Además, sufre total ausencia del lenguaje, visión abolida y su capacidad de comprensión es muy limitada. Ante estos hechos, la familia de la joven decidió llevar el caso ante los Tribunales, para lo que contó con el apoyo, como acusación popular, de los sindicatos UGT y CCOO.

El letrado indicó que los empleados carecían de toda formación, incluido el delegado de Prevención de Riesgos Laborales, lo que atestigua una absoluta falta de prevención por parte del empresario. Finalmente, aseguró que esta condena debería ser ejemplarizante para posibles casos similares.

01/06/2006 - *Terra España*

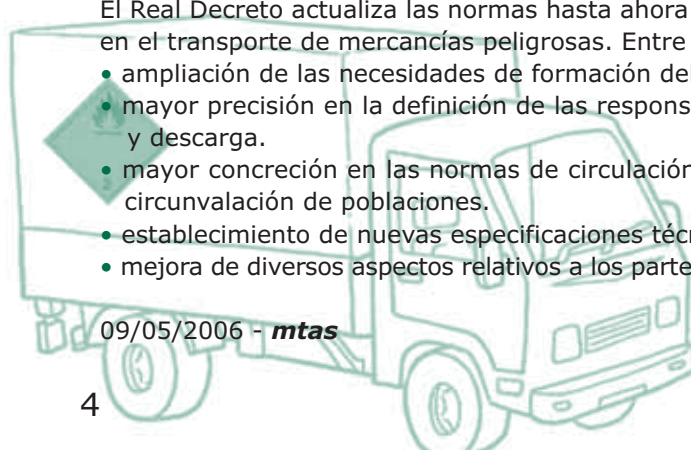
Mejorada la regulación del transporte de mercancías peligrosas por carretera

El Consejo de Ministros ha aprobado un Real Decreto por el que se modifica la legislación española sobre el transporte de mercancías peligrosas por carretera. De esta forma, se incorporan en la normativa nacional los últimos aspectos introducidos en el Acuerdo Europeo sobre esta materia.

El Real Decreto actualiza las normas hasta ahora vigentes e introduce notables mejoras en materia de seguridad en el transporte de mercancías peligrosas. Entre ellas, destacan las siguientes:

- ampliación de las necesidades de formación del personal que interviene en estas operaciones.
- mayor precisión en la definición de las responsabilidades de todos los intervinientes en las operaciones de carga y descarga.
- mayor concreción en las normas de circulación, así como en las reglas relativas a la red de itinerarios, y a la circunvalación de poblaciones.
- establecimiento de nuevas especificaciones técnicas sobre vehículos.
- mejora de diversos aspectos relativos a los partes de accidente y a la intervención de los consejeros de seguridad.

09/05/2006 - *mtas*

Nou Reial Decret sobre amiant

Ja al *Sense risc* núm. 0, us vàrem parlar de l'amiant. És ara que ens emmarquem en la reforma legislativa recent que ha sofert la normativa relacionada amb aquest tema.

L'11 d'abril del 2006 es va publicar en el BOE el RD 396/2006 que transposa la Directiva 2003/18/CE sobre les disposicions mínimes de seguretat i de salut relatives a l'exposició dels treballadors als riscos derivats de l'amiant i refon altres disposicions anteriors amb l'objectiu de dotar la normativa espanyola sobre l'amiant d'una regulació única, evitant la dispersió i complexitat actual. Es pretén englobar el que es va establir llavors i tot el que ha esdevingut posteriorment, incloent-hi les diferents reformes, limitacions i prohibicions, que ha donat fins aleshores tanta dificultat i pretén concretar més tots els aspectes a tenir en compte en aquesta matèria.

Entre altres coses, aquesta Directiva va decidir que, a la Unió Europea, estaran prohibides les activitats que exposen els treballadors a les fibres d'amiant en l'extracció de l'amiant, la fabricació i la transformació de productes d'amiant o la fabricació i transformació de productes que contenen amiant afegit deliberadament, amb excepció del tractament i la descàrrega dels productes resultants de la demolició i de la retirada d'amiant.

Aquest Reial Decret té per objecte, en el marc de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, establir disposicions mínimes de seguretat i salut per a la protecció dels treballadors contra els riscos derivats de l'exposició a l'amiant durant el treball, així com la seva prevenció.

Queda explícit com a objecte d'aplicació el que estableix el RD 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció, sense perjudici de les disposicions més específiques contingudes en el Reial Decret. En aquest aspecte el **RD 396/2006** deixa ben clar que l'avaluació de riscos l'haurà d'efectuar personal qualificat per a l'acompliment de funcions de nivell superior i especialització en higiene, entre altres aspectes. A més a més, el RD 665/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els

riscos relacionats amb l'exposició a agents cancerígens durant el treball, i el RD 374/2001, de 6 d'abril, sobre la protecció de la salut i seguretat dels treballadors contra els riscos relacionats amb els agents químics durant el treball.

Remarcar la importància que té l'aplicació d'aquest Reial Decret en els treballs de demolició i manteniment. Atès que majoritàriament es realitzen aquestes feines

en llocs de treball aliens, en els quals es pugui desconèixer la presència d'amiant. Per això es preveu la necessitat d'identificar l'existència d'amiant en aquest tipus de treballs. Per aquest motiu cal establir que aquesta identificació haurà de portar-se a terme en l'estudi de seguretat i salut o estudi bàsic, quan aquests documents

hagin de redactar-se segons el que estableix el RD 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen disposicions mínimes de seguretat i salut en les obres de construcció. A més a més, el valor de l'aplicació de l'article 24 de la Llei de prevenció de riscos laborals i el RD 171/2004 de desenvolupament d'aquest.

Cal dir la importància que es dóna al tema del pla de treball, ja que ocupa fins i tot un article i queda més explícit que abans.

També s'ha de comentar que l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball elaborarà una guia tècnica de caràcter no vinculant, per a l'avaluació i prevenció dels riscos derivats de l'exposició a l'amiant durant la feina.

Per a més informació podeu trobar el text del Reial Decret a la pàgina web de la UGT de Catalunya, www.ugtcatalunya.org, a la secció de Salut Laboral / eines de prevenció / Legislació / Real Decreto 396/2006.

María Marín

Nou Reial Decret 604/2006, que modifica el RD 39/1997, pel que s'aprova el Reglament de serveis de prevenció

El 29 de maig del 2006 es va publicar al BOE el Reial Decret 604/2006, que modifica el Reglament de serveis de prevenció RD 39/1997 i el RD 1627/1997, de disposicions mínimes de seguretat i salut a les obres de construcció.

La reforma de la Llei de prevenció de riscos laborals mitjançant la Llei 54/2003 introdueix mesures destinades a combatre de forma activa la sinistralitat laboral, com són reforçar la integració de la prevenció de riscos laborals en els sistemes de gestió de l'empresa, instaurar la presència de recursos preventius en activitats d'especial risc i perill, i reforçar el control del compliment de la normativa més enllà del merament formal.

Per assolir les millores esperades dels canvis normatius abans esmentats cal un desenvolupament reglamentari. Això és el que persegueix la modificació del Reial Decret 39/1997, pel que s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció.

El més rellevant d'aquesta modificació és el següent:

- Modificació del capítol V del Reglament dels serveis de prevenció, per afavorir la integració de la prevenció en la gestió general de l'empresa tot modificant les auditories.
- Remarca el deure dels treballadors i els seus representants de contribuir a aquesta integració reforçant la seva participació mitjançant la consulta sobre la implantació i aplicació del pla de prevenció, avaluació de riscos, planificació de l'activitat preventiva i l'organització preventiva.
- Desenvolupa el contingut mínim del pla de prevenció.
- Desenvolupa la presència de recursos preventius per establir les activitats perilloses.
- Regula la necessitat de realitzar una auditoria en el supòsit d'empreses que realitzin l'activitat preventiva amb recursos propis i aliens, així com desenvolupa el contingut de l'auditoria i retalla els terminis de realització.
- Es regulen les auditories voluntàries.

Aquest Reial Decret entrarà en vigor al mes de la seva publicació al BOE, excepte l'apartat dos de l'article primer del present Reial Decret, que ho farà als tres mesos de la seva publicació.

Aspectes rellevants del nou Reial Decret 604/2006

Participació dels treballadors i els seus representants mitjançant la consulta sobre la implantació i aplicació del Pla de prevenció, l'avaluació de riscos, planificació i organització preventiva, així com l'accés a la documentació corresponent. També s'aplica el mateix als serveis de prevenció mancomunats.

Al si del Comitè de Seguretat i Salut es debatran, i en el seu cas s'acordaran, els criteris per a la selecció de l'entitat amb la que es concerta el servei.

Aspectes rellevants del nou Reial Decret

El concert amb el servei de prevenció inclourà obligatòriament la valoració de l'efectivitat de la integració de la prevenció en el sistema general de gestió mitjançant la implantació i aplicació del pla de prevenció.

En contractar l'empresa un servei de prevenció aliè no està obligada a realitzar auditoria, i la realització del pla de prevenció és una forma de control de l'organització preventiva.

S'haurà de realitzar l'auditoria en els següents dotze mesos a la realització de la planificació de planificació preventiva i posteriorment cada quatre anys, excepte en els casos d'activitats que s'incloguin en l'Annex I del Reglament, que hauran de realitzar auditories cada dos anys.

L'auditor ha de recaptar informació dels treballadors i dels seus representants en la realització de l'auditoria.

Es determina quines activitats, processos perillosos o amb riscos especials precisen la **presència de recursos preventius**.

La forma de portar a terme la presència de recursos preventius ha de quedar determinada a la planificació d'activitat preventiva, i **s'hauran de facilitar als treballadors les dades necessàries per identificar aquestes persones**.

Modifica el Reial Decret 1627/1997, de disposicions mínimes de seguretat i salut en les obres de construcció, amb una disposició addicional única on es tracta la presència de recursos preventius en obres de construcció.

L'Institut Nacional de Seguretat i Higiene al Treball elaborarà una **guia tècnica** sobre la integració de la prevenció de riscos laborals en el sistema general de gestió de l'empresa.

Lucía Mateo

Luis Cabrera

Secretari de Política Sindical i Salut Laboral FNTCM

Quina opinió té sobre la integració de la prevenció amb el RD 604/2006 que modifica el RD 39/1997?

L.C. Amb l'entrada en vigor del real decret crec que s'aconseguirà un pas endavant en l'objectiu de la Llei de riscos laborals i combatre de forma més eficient la sinistralitat laboral a través de la integració de la prevenció de riscos laborals en els sistemes de gestió de les empreses i el control del compliment de la normativa.

I això es podrà portar de forma més eficaç que com es duia a terme fins ara de forma general, que no era altra que la implantació de les mesures d'una forma merament formal i que no està donant els resultats que s'esperava de la Llei.

Com influirà aquesta modificació a la seva federació?

L.C. Tot això crec que contribuirà en el si de la Federació de Transports Comunicacions i Mar en un control més alt i una integració efectiva de la prevenció a les empreses. Ja que encara que la nostra Federació està formada per treballadors de grans empreses, majoritàriament el que existeix són sectors altament atomitzats de petites i mitjanes empreses, on la prevenció de riscos està implantada d'una forma merament formal i on en molt pocs casos està integrada en la gestió general de l'empresa.

Per a això, al marge de la possibilitat de participació i control que atorga als treballadors, la modificació no tindrà eficàcia autèntica si l'Administració no dota de mitjans suficients la Inspecció de Treball per a l'aplicació i el seguiment efectiu de la Llei.

Eduard Salvador

L'opinió de l'expert

Què és i què ha d'incloure el Pla de prevenció de riscos laborals?

El Pla de prevenció de riscos laborals és l'eina a través de la qual s'integra l'activitat preventiva de l'empresa en el seu sistema general de gestió i s'estableix la seva política de prevenció de riscos laborals.

Aquest pla ha de ser aprovat per la direcció de l'empresa, assumit per tota la seva estructura organitzativa, en tots els seus nivells jeràrquics, i conegut per tots els seus treballadors.

El Pla de prevenció de riscos laborals haurà de reflectir-se en un document que es conservarà a la disposició de l'autoritat laboral, de les autoritats sanitàries i dels representants dels treballadors, i haurà d'incloure, amb adequació a la dimensió i característiques de l'empresa, aquests elements:

- a)** La identificació de l'empresa, l'activitat productiva, el nombre i característiques dels centres de treball i el nombre de treballadors i les seves característiques amb rellevància en la prevenció de riscos laborals.
- b)** L'estructura organitzativa de l'empresa, identificant les funcions i responsabilitats de cadascun dels seus nivells jeràrquics i canals de comunicació entre ells, en relació amb la prevenció de riscos laborals.
- c)** L'organització de la producció, la identificació dels diferents processos tècnics i les pràctiques i els procediments organitzatius existents en l'empresa, relatius a la prevenció de riscos laborals.
- d)** L'organització de la prevenció en l'empresa, indicant la modalitat preventiva triada i els òrgans de representació existents.
- e)** La política, els objectius i les fites que en matèria preventiva pretén arribar a l'empresa, així com els recursos humans, tècnics, materials i econòmics de què disposa.

Com afecta la modificació del Reglament dels serveis de prevenció a les auditories?

Amb l'aprovació del RD 604/2006 pel qual es modifica el RD 39/1997 de Reglament dels serveis de prevenció, pel que fa a les auditories s'especifica en primer lloc que les empreses que desenvolupin activitats preventives amb recursos propis i aliens hauran de sotmetre a auditoria les activitats preventives desenvolupades amb els seus recursos propis i la integració de la prevenció en el sistema general de gestió de l'empresa (mitjançant el pla de prevenció). S'haurà d'analitzar la manera que estan coordinats els recursos propis i aliens, i caldrà adaptar-se la metodologia de l'auditoria.

Quant al concepte, contingut, metodologia i termini, s'amplia la informació sobre el contingut de l'auditoria i redueix els terminis de la seva realització.

L'auditoria haurà de valorar la integració de la prevenció en el sistema de gestió de l'empresa mitjançant la implantació i aplicació del pla de prevenció.

Haurà d'incloure, almenys, una anàlisi de la documentació relativa a prevenció, verificar aquesta documentació, incloent visites als llocs de treball i aplicant tècniques de mostreig quan sigui necessari; una avaluació de l'adequació del sistema de prevenció a la normativa de prevenció de riscos laborals i conclusions sobre l'eficàcia del sistema.

S'haurà de fer la primera auditoria dintre dels dotze mesos següents al moment que es disposi de la planificació de l'activitat preventiva. L'auditoria haurà de repetir-se cada quatre anys. Com excepció haurien de repetir-se cada dos anys en les empreses que realitzin activitats incloses en l'annex I del RD 39/1997.

L'empresari haurà de consultar als treballadors i permetre la seva participació en la realització de l'auditoria.

L'auditor haurà de recaptar informació dels representants dels treballadors sobre els elements que constitueixen el contingut de l'auditoria.

Finalment, s'amplia la informació i es determinen els aspectes que ha de reflectir l'informe de l'auditoria:

- identificació de la persona o entitat auditora i de l'equip auditor,
- identificació de l'empresa auditada,
- objecte i abast de l'auditoria, data d'emissió,
- documentació, inclosa la informació rebuda dels representants dels treballadors, que ha servit de base per a l'auditoria,
- descripció de la metodologia emprada,
- conclusions sobre l'eficàcia del sistema de prevenció i sobre el compliment de l'empresari de les obligacions establertes per la normativa,
- signatura del responsable.

A més, l'empresa haurà d'adoptar les mesures necessàries per a resoldre les deficiències que hagin posat de manifest els resultats de l'auditoria i que suposin incompliments de la normativa sobre prevenció.

Àngel Escámez

medi ambient

5 de juny, Dia Mundial del Medi Ambient

Amb motiu del **Dia Mundial del Medi Ambient (5 de juny)**, des de la **Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral de la UGT de Catalunya** volem continuar amb la tasca de potenciar i fer extensiva a tota la societat la sensibilització ambiental, perquè la conscienciació mediambiental d'empresaris, treballadors i agents socials és essencial per establir les condicions que han de guiar la transformació necessària dels sistemes productius en sintonia amb la protecció del medi ambient.

Per aquest motiu hem organitzat una **exposició fotogràfica** que podreu visitar al vestíbul de la seu de la UGT de Catalunya, a la rambla de Santa Mònica, 10, durant tot el mes de juny i que ens permetrà visualitzar i entendre la necessitat de modificar les nostres formes de viure i de produir per tal que siguin més respectuoses amb el medi ambient. Estem convençuts que aquest pas no només representa una millora de capacitat o competitivitat del nostre teixit productiu, sinó que ha de situar-nos en millors condicions per afrontar els reptes i les oportunitats de futur.

Deserts i desertització, no abandonis els deserts! és el lema seleccionat per commemorar la convocatòria del **Dia Mundial del Medi Ambient** d'enguany, que marca el desè aniversari de l'entrada en vigor de la Convenció de les Nacions Unides de Lluita vers la Desertització.

Des de la **UGT de Catalunya** també volem posar de relleu la importància de protegir aquests hàbitats que ocupen més del 40% de la superfície terrestre i alberga un terç de la població més vulnerable del món. Per això és fonamental no descuidar aquestes persones ni els fràgils hàbitats dels quals depenen. La degradació d'aquestes terres així com la competència per recursos, cada cop més escassos, porten moltes vegades aquestes comunitats a conflictes.

A tot el planeta, la pobresa, l'ordenació insostenible de la terra i el canvi climàtic estan fent deserts de les terres àrides, exacerbant la pobresa. S'estima que entre el 10 i el 20% de les terres àrides ja estan degradades.

La desertització és un procés de contínua degradació del sòl que afecta, per tant, la vida animal i vegetal. Les principals causes de l'avenç dels deserts es deu a la desforestació, sobrepastura, sobreexplotació dels sòls, la contaminació i les pràctiques d'irrigació inadequades. La tala indiscriminada de fusta i els incendis fan que el sòl es quedi desproveït de la protecció de la capa vegetal front a un dels processos més temuts de la desertització: l'erosió. Així, vent i pluja arrosseguen la capa fèrtil del sòl, fent cada cop més difícil l'assentament de plantes i animals.

Actualment, la desertització és el resultat d'una desforestació i degradació agressiva del medi que

comporta una pèrdua total de la coberta vegetal i de la fertilitat del sòl. Pràcticament el 70% del territori estatal es troba afectat per la desertització.

Per aquests motius, pensem que la reconstrucció ecològica de la societat industrial i un canvi en els estils de vida es constitueix com a fonamental per arribar a una veritable transformació mediambiental. Des d'aquesta perspectiva, les tendències que han de marcar les polítiques ambientals d'aquest segle s'han d'encaminar a la vinculació directa del progrés de la societat amb la protecció del medi que ens envolta. D'altra banda, l'estratègia d'una política mediambiental mundial implica satisfer urgentment les necessitats humanes bàsiques de tot el planeta. Només amb la solidaritat es garanteix un nou ordre mundial ecològicament sostenible.

Tenint en compte la gravetat de la pobresa, sobretot en els països en vies de desenvolupament, la seva eradicació ha de ser un dels objectius fonamentals i essencials per al desenvolupament sostenible. La magnitud i la complexitat de la qüestió de la pobresa podria posar en perill l'estructura social, minar el desenvolupament econòmic i el medi ambient, i fer perillar l'estabilitat política en molts països.

Per aquest motiu és imprescindible eradicar la pobresa i coordinar els esforços individuals dels governs i la cooperació i l'assistència internacional de forma complementària.

L'eradicació de la pobresa depèn de la total integració de les persones que hi viuen a la vida econòmica, social i política. Les polítiques que promouen aquesta integració per combatre la pobresa, particularment les polítiques que proporcionen els serveis socials bàsics i un desenvolupament socioeconòmic més ampli, també són eficaces ja que el fet de realçar les habilitats productives de les persones pobres incrementa tant el seu benestar com el de les seves comunitats i societats, i facilita la seva participació en la conservació dels recursos i en la protecció del medi ambient.

Per tant, des de la **UGT de Catalunya** pensem que és prioritari:

- Proporcionar l'accés universal als serveis socials bàsics, incloent-hi l'educació bàsica, l'atenció sanitària, la nutrició, l'aigua potable i el sanejament.
- Desenvolupar progressivament, d'acord amb les capacitats financeres i administratives de cada societat, sistemes de protecció social per mantenir aquells que no poden mantenir-se pels seus mateixos mitjans, ja sigui temporalment o permanentment. L'objectiu de la integració social és crear una "societat per a tothom".

Marta González
Departament de Medi Ambient
UGT de Catalunya

LES MÚTUES D'ACCIDENTS DE TREBALL I MALALTIES PROFESSIONALS DE LA SEGURETAT SOCIAL I LA PARTICIPACIÓ INSTITUCIONAL I SOCIAL DELS SINDICATS (II)

Totes les Mútues d'Accidents de Treball i Malalties Professionals de la Seguretat Social (**MATEPSS**) han de tenir, per normativa, constituïdes unes comissions paritàries de representació sindical i patronal. Aquestes comissions són dues:

Comissions de Control i Seguiment Comissions de Prestacions Especials

A la revista *Sense Risc* núm. 5 ja vam parlar de què són, com estan organitzades les Comissions de Control i Seguiment de les Mútues d'Accidents de Treball i Malalties Professionals de la Seguretat Social (**MATEPSS**) i quina participació tenim els sindicats. En aquesta edició parlarem de les Comissions de Prestacions Especials.

L'article 32.4 del Reial Decret 1993/1995, de 7 de desembre, pel que s'aprova el Reglament de col·laboració de les **MATEPSS**, diu que **la participació dels treballadors protegits per la Mútua que dispensa les prestacions i beneficis de l'assistència social que atorga, s'ha de realitzar a través de la Comissió de Prestacions Especials que es regula a l'article 67.**

L'article 67 punt 1 d'aquest Reial Decret ens diu: **La Comissió de prestacions especials a la que fa esment l'article 32.4 té al seu càrrec la concessió dels beneficis de l'assistència social que hagin d'ésser satisfets per la Mútua amb càrrec als recursos previstos a l'article 66.2 (article 66.2: un 10% s'ha de destinar a assistència social en favor dels treballadors protegits per la Mútua o els drethavents, d'acord al previst en aquest Reglament) d'aquest Reglament.** Cal remarcar que aquest 10% és de l'excés d'excedents de la gestió de les mútues.

El segon paràgraf diu: **L'assistència social consisteix en la concessió dels serveis i auxilis econòmics que, en atenció a estats i situacions concretes de necessitat, es considerin precisos. Les prestacions d'assistència social de caràcter potestatiu clarament diferenciat de las prestacions reglamentàries, es poden concedir als treballadors al servei dels empresaris associats i als seus drethavents que, havent patit un accident de treball o estant afectats per malalties professionals, es trobin en situacions de necessitat.**

El punt 2 ens diu: **La comissió de prestacions especials ha de romandre constituïda pel nombre de membres establert als estatuts, dels que la meitat ha de correspondre a representants dels treballadors empleats per les empreses associades**

i l'altra meitat a representants dels empresaris associats, designats per la Junta Directiva. El seu president és escollit per la mateixa Comissió d'entre els seus membres.

Aquesta és, de forma resumida, la definició legal de què és una Comissió de Prestacions Especials, però la principal funció que tenen aquestes comissions és ajudar els treballadors i treballadores que han petit un accident de treball o una malaltia professional i que, a causa d'aquest trauma laboral, aquesta persona genera unes necessitats que no resten protegides com poden ser: tractaments o teràpies no reconegudes reglamentàriament, adequació de l'entorn físic (barreres arquitectòniques, adaptació del vehicle, etc.), assistència a la llar mentre ho necessiti l'accidentat, tractaments odontològics i oftalmològics, pròtesis mioelèctriques, cadires de rodes i aparells no reglamentats, assistència d'una tercera persona mentre ho necessiti el pacient, pèrdues econòmiques degudament justificades, despeses de familiars per desplaçaments, despeses de sepeli, etc.

Per a el seu funcionament, aquestes comissions es nodreixen econòmicament del 10% dels excessos d'excedents que poden generar les **MATEPSS** al final de la gestió anual que es presenta al Ministeri de Treball. Per això es diu que algunes mútues, tot i ser de les més importants de l'Estat pel volum de treballadors protegits, a l'hora del balanç final de la seva gestió incomprendiblement no doten ni un sol € a la seva Comissió de Prestacions Especials.

És per això que la tasca de la difusió d'aquestes comissions mereix el nostre recolzament, ja que podem ajudar un company o companya en un moment en què l'accident de treball o la malaltia professional atura i modifica les nostres perspectives actuals i de futur.

A les nostres federacions, unions territorials, sindicats comarcals i, com no, a la Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral, teniu a la vostra disposició el llistat dels companys i companyes que ens representen a les Comissions de Prestacions Especials a tot l'àmbit de l'Estat espanyol.

Jaume Suriol - Pere Nieto
Àrea de Mútues

Día Internacional de la Seguridad y la Salud en el Trabajo

Con motivo de la celebración del día Internacional de la Seguridad y la Salud en el Trabajo, delegados y delegadas de prevención nos reunimos en los Jardinetes de Gràcia de Barcelona, en recuerdo a las víctimas de accidentes de trabajo y enfermedades relacionadas con el trabajo.

En dicho encuentro, participó nuestro Vicesecretario general, Frederic Monell, y Joan Coscubiela, Secretario general de CCOO de Catalunya.

En sus intervenciones se destacó el avance conseguido en los 10 años de vida de la Ley de Prevención de Riesgos Laborales, en medios e infraestructuras preventivas dentro de las empresas así como considerar la salud laboral como tema político, social, laboral y de salud de primer orden.

Pese a dicho avance, se considera todavía insuficiente, dado que la siniestralidad laboral sigue siendo un problema muy grave. Aunque el número total de accidentes laborales con baja registrados en Catalunya durante el 2005 bajó respecto al año anterior (un -3.14%) y que esta disminución es considerable si nos centramos en los accidentes mortales (-31.54%), no parece que éste comportamiento llegue a consolidarse ya que sólo en el mes de enero del 2006 se registraron unos resultados muy negativos: el número total de accidentes con baja aumentaron un 42.7 % y los mortales aumentaron más del doble (+ 116.67%). Así mismo, se espera que el inminente nuevo sistema de reconocimientos de enfermedades profesionales sirva para contabilizarlas y reconocerlas mejor.

Por todo ello, con motivo del 28 de abril de 2006, los agentes sociales reiteramos nuestra propuesta y exigencia:

- El cumplimiento de las normas de prevención en todas las empresas.
- Más recursos de las administraciones para el cumplimiento de sus funciones de asesoramiento, vigilancia y control.
- Potenciar la participación a través de la creación de delegados y delegadas de prevención sectoriales y territoriales.

Mamen Márquez

Miembros Secretaria Medio Ambiente y Salud Laboral de UGT de Catalunya

t'interessa

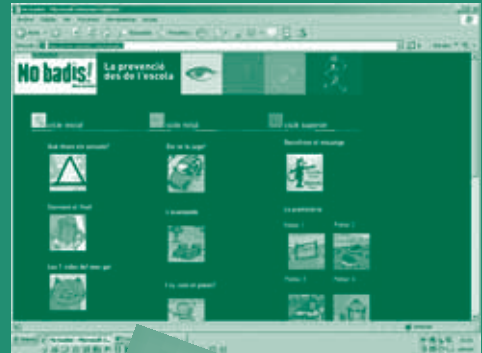
mediambient.gencat.net

Página esencial para conocer los aspectos principales de medio ambiente en Catalunya. Esta página también contiene cuestiones sobre temas de vivienda. Además de la agenda y de las novedades destacadas de la web, la página está bien clasificada por temas como agua, atmósfera, educación ambiental, empresas, residuos, además de otros temas importantes en medio ambiente. Tiene un apartado de opciones destacadas que contiene acceso a ayudas, agenda de actividades, legislación, servicio de meteorología y servicio interactivo de mapas ambientales. Idiomas: catalán, castellano e inglés.

www.edu365.com/nobadis/

Si os dedicáis a la enseñanza o simplemente tenéis hijos, esta página os puede interesar. Elaborada por la Generalitat de Catalunya, se creó con la finalidad de promover la cultura preventiva entre los más pequeños. Lo hacen mediante juegos y pueden aprender conceptos como los principios de la prevención de riesgos, significado de las señales, prevención de riesgos en el hogar, en el colegio, educación vial. Está dividido en tres niveles; inicial, medio y superior dependiendo de la edad del usuario. Una alternativa de juegos educativos, donde seguro que disfrutarán y aprenderán pequeños y grandes. Idioma: catalán.

AMB TU + PREVENCIÓ: OFICINA ERGONÒMICA

En esta guía, realizada por la Secretaria de Medi Ambient i Salut Laboral de la UGT de Catalunya, puedes encontrar todos los aspectos ergonómicos de las oficinas. Desde las características necesarias tanto del mobiliario como de los elementos ofimáticos y su distribución, así como los aspectos ambientales necesarios; temperatura, iluminación, ventilación, etc. Así mismo, tiene un capítulo con recomendaciones para trabajar con salud: ejercicios de estiramiento, posturas de trabajo, pausas de descanso, etc. También comenta los aspectos más relevantes de la vigilancia de la salud en oficinas, así como los derechos de los trabajadores y delegados de prevención y la normativa aplicable. Lo puedes pedir en tu federación y en la Secretaria de Medi Ambient de la UGT de Catalunya. Idiomas: catalán y castellano.

GUÍA DE AGENTES QUÍMICOS PELIGROSOS

Esta guía tiene el fin de colaborar con el Delegado de Prevención para el ejercicio de sus competencias en cualquier actividad con agentes químicos peligrosos. Realizado por la UGT Confederada, la guía contiene una primera parte donde se establece los fundamentos del riesgo químico y la normativa aplicable. El capítulo más importante para los delegados de prevención es aquel que habla sobre las consideraciones que deben éstos tener en cuenta como por ejemplo; evaluación de riesgos química, fuentes de información, procedimientos, residuos, etc. También son destacables los anexos que dan una completa lista sobre aspectos importantes del riesgo químico como una relación de sustancias, listado de residuos, fichas de datos de seguridad, combinaciones de frases R y S, etc.

Esta guía está disponible en formato papel DNA4, en formato CD y también puedes acceder a ella en <http://slaboral.ugt.org:81/guialaboral/index1.html>. Idioma: castellano.

